

CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ: TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

BIBLIOGRAPHIC RESEARCH: PAST, PRESENT AND FUTURE

Elena SCURTU Anna NAGHERNEAC

Abstarct: *The article reflects the bibliographical research activity of the Scientific Library of the „Alecu Russo” State University of Balti (the second half of the 20th century and the beginning of the 21st century).*

In particular are defined fasciculus cycles which complete and popularise the area of scientific and literary research of teachers and employees of the Scientific Library at Balti Alma Mater for transmission in time and space, as well as the biobibliographies of the most distinguished university personalities.

Bibliografierea contribuțiilor științifico-didactice ale profesorilor universitari bălțeni începe concomitent cu deschiderea Serviciului Bibliografic în îndepărtatul 1965 când la „timona” Bibliotecii Științifice venise Dna Faina Tlehuci – personalitate marcantă a vremii care a conturat în conștiința oamenilor cărții și bibliotecii, imaginea unui specialist de forță cu viziuni largi în domeniu, cunoștințe profunde, mereu în căutare și susținere a noului, a necunoscutului.

În munca de cercetare bibliografică primatul a fost deținut de bibliografierea activității științifice a profesorilor instituției superioare bălțene.

Perioada de început a elaborării bibliografiilor a fost marcată de apariția în 1974 a lucrării: **Библиографический указатель печатных работ профессорского – преподавательского состава института 1945 – 1969**, lucrare care scoate în prim plan truda și realizările științifice ale universitarilor bălțeni într-o perioadă destul de îndelungată (24 de ani). Pe parcursul acestei perioade au fost semnate peste 1000 de lucrări, inclusiv 17 monografii, 31 manuale.

Ciclul de fascicule apărute în anii următori: **1983** (1970-1980), **1992** (1980-1990), **1995** (1990-1995), **2001** (1995- 2000), **2006** (2000-2005), **2011** (2005-2010) întregesc și popularizează aria de cercetare, preocupările științifice și literare ale universitarilor bălțeni.

Înregistrările bibliografice susțin documentar și informațional cercetarea științifică în diferite sfere de interes și au capacitatea de a reflecta atât diacronic cât și sincron rezultatele acestor cercetări.

Rezultatele investigațiilor științifice fundamentale și aplicate sînt prezentate în monografii, manuale, referate, comunicări la diverse manifestări științifice (congrese, colocvii naționale și internaționale, conferințe, sesiuni, sim-

pozioane, seminare, reuniuni) cu publicarea ulterioară a acestora pe paginile volumelor, culegerilor, analelor științifice, revistelor de specialitate. Ne face o deosebită plăcere să afirmăm a cîta oară, nu fără mîndrie de noi, că lucrările bibliografice ale bibliotecarilor universitari bălțeni se regăsesc în colecțiile celor mai mari biblioteci din țară și străinătate, inclusiv Biblioteca Congresului (SUA), fiind un bun prilej al cunoașterii și apropierii între popoare.

Menționăm că rezultatele științifice ale mai multor profesori bălțeni și-au adus aportul binemeritat la realizarea reformei învățămîntului din Moldova: Nicolae Filip, Valeriu Cabac, Lidia Stupacenco, Valentina Pritcan, Ion Gagim, Gheorghe Popa...

Referindu-ne la contingentul de autori, trebuie să menționăm numele binecunoscuților profesori universitari care au stimulat și promovat cercetarea în sec. XX : Bencovici M. A., Berman G. H., Blanc E. I., Bondarenco A. F., Borșevici I. G., Buzdugan I. N., Ciornîi I. P., Ciornaia E. C., Gleibman E. V., Evtuşenco I. Z., Eșan L. I., Filip N. D., Meilihzon A. S., Novac L. A., Papandopolo B. G., Sulimovscaia S. V., Botezatu E. N., Haham E. J., Rotari A. S., Rusnac G. E., Iavorschii N. N., Ghebos A. I., obținînd succese remarcabile în domeniile: Filologie, Matematică, Astronomie, Fizică, Tehnică etc.

Cercetarea bibliografică din sec. XX înregistrează succese și în elaborarea bibliografiilor tematice, suport absolut necesar în desfășurarea reușită a procesului didactic la Universitate: *Преподавание физики в средней школе, Нравственное воспитание школьников, Методика трудового обучения и профориентации в средней школе, Munca independentă a studentului, Pedagogia inovatoare: esență, polivalență, posibilități de explorarea creativă...*

Începe procesul de valorificare a colecției de carte rară din Bibliotecă. În 1999 apare prima fasciculă *Cartea rară în limba română din fondurile Bibliotecii*, se fac primele încercări de elaborarea a biobibliografiilor: *Alecu Russo, Victor Mighirin, Nicolae Filip*, modalități originale de promovare a imaginii celor mai importanți profesori iniversitari bălțeni.

Anul 2001 înscrie noi schimbări în istoria Bibliotecii. Sub egida Dnei Elena Harconița, noua directoare a Bibliotecii, cercetarea bibliografică se extinde în forme și colecții noi, menținîndu-le și pe cele vechi. Continuă elaborarea bibliografiilor publicațiilor corpului didactic prin editarea anualelor (informație operativă) care ulterior servesc drept bază pentru editarea volumelor bibliografice retrospective pentru o perioadă mai mare de timp (din 5 în 5 ani), oferind utilizatorilor un tablou mai amplu al rezultatelor cercetărilor în colecția *Bibliographia Universitas*.

În viața unei instituții sînt momente (e vorba de mari aniversări ale facultăților Universității), cînd se vor evidențiate în mod aparte succesele realizate. Dna directoare Elena Harconița lansează ideea de elaborare a unei noi tranșe

de bibliografii în aceeași colecție, care pun în lumină activitatea științifică și didactică la o facultate sau alta, accentul fiind pus pe evidențierea contribuțiilor științifice ale profesorilor.

Prima bibliografie din această tranșă: *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Limbi și Literaturi Străine*, apărută în 2004 este un „omagiu bibliografic” adus profesorilor și studenților celei mai prestigioase facultăți a universității noastre – Facultatea Limbi și Literaturi Străine, care în 2004 și-a sărbătorit frumosul Jubileu de 50 ani. Este Facultatea care a dăruit țării cadre științifice de înaltă calificare. Bibliografia conține titluri de monografii, studii, anale științifice, culegeri, ghiduri, dicționare, cursuri universitare, referate de autor, articole cu caracter științific și social, teze de licență/master, coordonate cu mult profesionalism și competență de profesorii facultății. Publicațiile sînt orînduite pe catedre. Fiecare capitol este anticipat de fotografiile membrilor catedrelor. Considerăm că bibliografia în cauză s-a încadrat în contextul actual al exploziei informaționale și al valorii pe care o capătă astăzi informația în societatea noastră prin cele 1179 de unități documentare.

Anul 2005, anul aniversării a 25 de ani de existență a Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală. Bibliografia *Lucrările profesorilor Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală*, apărută în 2005 vine să încununeze activitatea științifică a profesorilor timp de un sfert de secol. Remarcabile sînt succesele Facultății în pregătirea generațiilor de profesori de muzică, înzestrați cu har și tact pedagogic, buni cunoscători ai obiceiurilor și tradițiilor acestui meleag. Elevii școlilor din Republica Moldova învață astăzi arta muzicală, din manualele și metodicele elaborate de profesorii de la această Facultate: Anton Popov, Sergiu Croitoru, Ion Gagim...

Indicele semnaleză circa 500 documente, care constituie piatra de temelie în edificarea unui autentic centru cultural, artistic, metodico-științific și de pregătire a învățătorilor de muzică.

În 2005 își sărbătorește aniversarea (un deceniu) și Facultatea de Economie, una din cele mai tinere de la Universitatea „Alec Russo” din Bălți. Activitatea științifică a profesorilor este bibliografiată în fascicula *Contribuții științifice ale profesorilor facultății Economie*. Bibliografia pune în evidență 400 titluri de lucrări, ordonate alfabetic după numele autorului în cadrul a două catedre, la fel anticipate de fotografiile membrilor catedrelor: Economie și Management; Finanțe și Contabilitate. Al treilea compartiment îl constituie tezele de licență care, de asemenea, respectă ordinea alfabetică. Indicele de nume și de titluri al lucrărilor, înlesnește mult utilizarea lui.

Bibliografia *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Filologie (1945-2005)* este prilejuită de cea de-a 60-a aniversare a Facultății, considerată „elogiul bibliografic” adus profesorilor și studenților de la această Facultate. Biblio-

grafia reflectă un segment important al activității filologilor bălțeni timp de șase decenii. Pe parcursul acestei perioade profesorii au semnat peste 2 360 de lucrări, inclusiv, 85 monografii, 140 manuale, 2 135 articole.

În 2006 ajunge la vârsta de 40 de ani Facultatea Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială. Pentru această facultate am întocmit bibliografia *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială*. Lucrarea adună circa 1400 titluri de monografii, manuale, articole... în domeniul educației preșcolare, învățămîntului primar, psihologiei, asistenței sociale. Reflectă și participările profesorilor în proiecte și programe internaționale.

În 2007 Facultatea de Drept sărbătorește un deceniu de activitate. Rodul muncii profesorilor este prezentat în fascicula: *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății de Drept*. Primele pagini ale bibliografiei propun un studiu semnat de fostul decan al Facultății de Drept dr conf. univ. Gheorghe Neagu cu titlul *Activitatea științifico-didactică la Facultatea de Drept*. Primul capitol reflectă activitatea integrală a Facultății prezentînd anale, materiale ale conferințelor, anuare. Celelalte titluri sînt structurate pe catedre, precedate de o sinteză în care șefii catedrelor trasează temele, obiectivele și direcțiile de cercetare științifică: Drept Privat – Pînzari Veaceslav; Drept Public – Botnari Elena; Discipline Sociumanistice – Enciu Nicolae, urmate de fotografiile profesorilor catedrelor. În interior este respectată ordinea cronologică și alfabetică a numelor de autori sau titlurilor de publicații. Bibliografia inserează și prezintă documente variate după conținut: manuale, monografii, dicționare, teze ale referatelor, teze de doctor, note de curs, ghiduri, articole în culegeri și seriale, etc. Lucrarea conține informații și despre activitatea de coordonare a muncii de cercetare științifică a studenților. În capitole aparte sînt prezentate comunicările lor la diverse întruniri științifice, tezele de master. Capitolul *Literatura aforistică este sarea gîndirii* (Lucian Blaga) pune la dispoziția utilizatorului cele mai semnificative cugetări și reflecții ale marilor gînditori despre lege, adevăr, dreptate.

Anul 2012 este un an jubiliar pentru *Facultatea de Științe Reale* (în trecut *Facultatea Tehnică, Fizică, Matematică și Informatică*), una din cele mai vechi facultăți ale Universității de Stat „Alec Russo”, care își începe reabilitarea sa activitate încă în anul 1947, cînd, în cadrul fostului Institut învățătoresc, a fost deschisă secția de Fizică și Matematică.

Un aport deosebit în evoluția Facultății l-au avut reprezentanții școlii ieșene de matematică Nicolae Cernov și Alexandru Meilihzon. La Facultate își încep activitatea didactică și științifică marii savanți matematicieni: Valentin Belousov, Izrail Gohberg, Isaac Bersucher, nume de referință în știința națională și mondială. Informația este structurată pe catedre, anticipată de o prezentare succintă a direcțiilor prioritare de cercetare științifică. În cadrul ca-

tedrelor referințele bibliografice respecta ordinea cronologică și alfabetică ale numelor de autori și titlurilor. Sînt înregistrate monografii, manuale, teze de doctor, brevete de invenții, articole, teze ale referatelor, publicistică, semnate de profesori timp de 60 de ani, precum și teze de master și licență, elaborate și susținute cu succes la Facultate. Indicii de nume, de titluri, de publicații seriale favorizează găsirea rapidă a informațiilor necesare.

În curs de apariție este și bibliografia *Contribuții științifice ale profesorilor Facultății de Științe ale Naturii și Agroecologie* care în toamna anului 2013 va sărbători 10 ani de activitate. Crearea Facultății de Științe ale Naturii și Agroecologie a fost posibilă grație eforturilor comune ale rectoratului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (rector, academicianul Nicolae Filip) și a conducerii Institutului de Cercetări pentru Culturile de Cîmp (ICCC) „Selecția”, Bălți (director general, dr. hab., prof. cercet., Boris Boincean). Inițiativa a fost susținută de fostul Președinte al Republicii Moldova Vladimir Voronin și Președintele Academiei de Științe a Moldovei, academicianul Gheorghe Duca.

Misiunea Facultății de Științe ale naturii și Agroecologie este de a forma cadre didactice pentru învățămîntul preuniversitar și specialiști pentru economia națională în domeniile științelor naturii și agricole.

Remarcasem la începutul comunicării că Biblioteca universitară a început valorificarea bogatei colecții de documente rare încă în 1999. De atunci și pînă la moment au fost editate 4 fascicule de bibliografii adnotate în colecția *Vestigia semper adora: Cartea rară în limba română din colecțiile bibliotecii* - 3 fascicule (2000, 2003, 2008), *Cartea rară în limba franceză* (2010). În 2012 apare primul volum al bibliografiei *Presa românească în colecțiile Bibliotecii: ultimele decenii ale sec. XIX și primele decenii ale sec. XX* care scoate din anonimat articole din vechi seriale românești: *Viața românească*, *Revista Fundațiilor Regale*, *Convorbiri literare*. Cuprinde 2050 notițe bibliografice însoțite de precizări desfășurate. Revistele, alături de cărțile tipărite, reprezintă valori materiale și spirituale neprețuite ale patrimoniului național. Ion Bianu afirma cu mîndrie că *gazetăria noastră trecută formează cele mai prețioase arhive ale regenerării vieții neamului*, iar în opinia lui E. Lovinescu presa românească veche constituie un *ferment de dezvoltare culturală în evoluția spiritualității românești* care a ținut conștiința trează a neamului decenii la rînd.

Referindu-se la fascicola a II-a a bibliografiei *Cartea rară în limba română din colecțiile bibliotecii* (2003), regretatul bibliolog Ion Madan dr. în istorie, om emerit al Republicii Moldova, menționa: Am citit această carte cu plăcere și am trăit un sentiment de mîndrie pentru Patrimoniul Național tipărit, păstrat în Biblioteca Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Și e foarte bine că acest Patrimoniu sporește, e păstrat și promovat cu atîta dragoste”.

Cartea rară în limba franceză (sec. XVIII – XX) (2010) oferă informații

adnotate despre cărțile în limba franceză din secolul XVIII – XX, cărți ce au trecut prin multe vicisitudini ale timpurilor dar care au ajuns cu bine în colecțiile Bibliotecii. Cărțile rare în limba franceză se disting prin calitate, diversitatea conținutului și autorilor. Bibliografia prezintă și opere beletristice ale autorilor trecuți cu vederea, dar care ar putea completa cursurile de literatură franceză prin problematica lucrărilor, conținutul de idei: André Theuriet, Tony Revillon, René Bazin, Paul Bourget, Zenaide Fleuriot, *etc.*

Revelația întâlnirii cu adevăratele valori naționale ale trecutului, cititorii noștri o datorează, în mare parte donațiilor dlui Radu Moțoc, secretarul Asociației Culturale Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Costache Negri, Galați și împătimitului bibliofil bălțean, corespondent al săptămânalului *Literatura și Arta*, Iulius Popa.

În bogata colecție enciclopedică deținută de Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți cărțile cu dedicații și semnături olografe ale personalităților românești și universale cu semne de proprietate, cum ar fi *ex-libris-uri* de diferite forme, gravuri sau ștampile, constituie o resursă documentară deosebit de valoroasă. Aceste lucrări formează o colecție specială *Cărți cu autograf și dedicații* care numără mai bine de 900 volume, donate Bibliotecii de către distinse personalități din țară și de peste hotare și propuse utilizatorilor pentru documentare în culegerea inedită *Cărți cu autograf și dedicații*.

Varietatea colecțiilor biobibliografice, inițiate de Dna E. Harconiță (*Personalități universitare bălțene, Universitari bălțeni, Scriitori universitari bălțeni, Promotori ai culturii, Doctor Honoris Causa*) a generat o dinamizare fructuoasă a elaborării acestui gen de bibliografii.

În 2004 se sărbătorea 185 de ani de la nașterea lui Alecu Russo. Biblioteca omagiază marele nostru înaintaș, numele căruia este purtat cu mândrie și cinste de Univesitatea bălțeană din anul 1959, prin elaborarea ediției a II a biobibliografiei **Alecu RUSSO**, care cuprinde mai multe aspecte ce țin de viața și activitatea ostașului propășirii: file de biografie, analiza creației literare, bibliografia operei și literaturii despre scriitor, materiale metodice.

În lucrări biobibliografice este eternizată și imaginea unor personalități universitare bălțene cu contribuții marcante în diverse domenii ale științei și învățămîntului. Aceste bibliografii biografice vor reproduce pentru generațiile viitoare cele mai distinse celebrități universitare din perioada contemporană nouă.

Biobibliografiile aduc în prim-plan, într-o formă de sinteză, rezultatele obținute de profesori în activitatea didactică, contribuțiile lor la dezvoltarea științei, a învățămîntului, inclusiv cel superior, includ și mărturii, aprecieri ale altor savanți, colegi, discipoli expuse pe paginile publicațiilor periodice, în discuții, interviuri.

Rubrica „Curriculum vitae” permite oricui să cunoască traseul parcurs de profesorul-savant spre culmile atinse la moment, alte pasiuni, anturajul, inclusiv cel familial, poziția pe care o deține în lumea științifică și cea socială.

În 2001 vede lumina zilei ediția a 2-a a biobibliografiei **Nicolae FILIP** (*Personalități universitare bălțene*). Este anul aniversării a 75 de ani de la naștere și decernării Premiului de Stat al Republicii Moldova pentru contribuții în studiul propagării undelor radio prin ionosfera anizotropă și a sistemelor moderne de comunicații radio. Opera științifică a savantului Nicolae Filip include mai bine de 200 lucrări, inclusiv cinci monografii, puse la dispoziția cercetătorilor în cele mai prestigioase biblioteci din lume, printre ele și cea a Bibliotecii Congresului din SUA.

Mai multe articole, interviuri Nicolae Filip le dedică reorganizării universității bălțene, care a fost realizată conform concepției Domniei sale.

Valeriu CABAC (*Personalități universitare bălțene*) – doctor în fizică și matematică, prim-prorector, savant, manager, profesor. Primele cercetări științifice le consacră algebrei. Primul articol este publicat pe paginile „faimoasei” reviste unionale «Успехи математических наук». Urmează publicații la domeniul „Informatizarea învățământului”, printre ele manuale și indicații metodice. În centrul atenției ultimelor investigații este problema evaluării în învățământ. Rodul acestor investigații îl constituie mai multe articole și monografia de o autentică valoare „Evaluarea prin teste în învățământ”. Valeriu Cabac este unul din autorii concepției învățământului în Republica Moldova. Este considerat o „enciclopedie ambulată” în probleme de învățământ, inclusiv cel superior.

Ion MANOLI (*Personalități universitare bălțene*) - doctor habilitat în filologie, 25 de ani s-a aflat la „timona” uneia din cele mai reputeate facultăți din țară și chiar de peste hotarele ei Limbi și Literaturi Străine. În prezent continuă să muncească cu aceiași abnegație și dăruire la ULIM. Succesele facultății denotă un talent veritabil de pedagog-organizator. Variate sînt preocupările științifice ale savantului Ion Manoli: probleme de teorie a literaturii universale și franceze, probleme de stilistică, poetică, semantică. Mai bine de 100 de publicații, inclusiv 5 monografii și 2 dicționare, constituie la ora actuală patrimoniul științific al profesorului Ion Manoli. Cărțile Domniei sale pot fi regăsite în Biblioteca Congresului din SUA și alte biblioteci mari din lume.

Simion BĂNCILĂ (*Personalități universitare bălțene*) - doctor în fizică și matematică, om de o aleasă omenie, prorector pentru studii. Își onorează această funcție din 1987, realizând succese considerabile în administrarea universității și activitatea științifică. Biobibliografia pune la dispoziția cititorilor peste 100 titluri de lucrări științifice, publicate în cele mai prestigioase ediții din fosta Uniune Sovietică și România, având drept obiect de cercetare

fizica corpurilor solide, proprietățile termice ale metalelor lichide. Cercetările ulterioare sînt consacrate implementării noului curriculum la fizică în învățământul preuniversitar.

Gheorghe POPA (două ediții: 2004, 2012) (*Personalități universitare bălțene*) – șef catedră de Limbă Română, doctor habilitat în filologie, în prezent rector al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, autor a peste 150 de lucrări științifice. Cercetările științifice ale savantului Gheorghe Popa sînt din cele mai variate: lingvistică generală, sociolingvistică, semantică, gramatică, domeniul preferat fiind locuțiunile. Pe lângă activitatea științifică proprie, Gheorghe Popa coordonează și pe cea a doctoranzilor săi.

Elena BELINSCHI (*Personalități universitare bălțene* – doctor în filologie, conferențiar la catedra Limbă Română, coautor a 22 de manuale de limbă română pentru elevi și studenți și a peste 80 de articole științifice își depune rafinamentul său pedagogic deosebit la altarul cultivării dragostei față de verbul matern și formării profesorilor pentru școlile din Moldova.

Ion GAGIM (*Personalități universitare bălțene*) – decanul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală, primul doctor habilitat și creator al primei școli de cercetări științifice în educația muzicală din Moldova, membru-corespondent al Academiei Internaționale de Studii Pedagogice din Moscova, membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova, actualmente decanul Facultății de Științe ale Educației și Arte.

Regretatul academician **Silviu BEREJAN** (*Personalități universitare bălțene*) – personalitate notorie în lingvistică, autor a mai mult de 400 de studii în domeniile: limba română, semantica generală, lingvistica teoretică, romanistică, slavistică, lingvistică comparată și contrastivă. A deținut mai multe funcții pe parcursul vieții, a fost onorat cu mai multe distincții, și-a adus contribuții și la formarea învățătorilor, activînd ca profesor și la Instituția superioară din Bălți.

Larisa BORTĂ (*Personalități universitare bălțene*) – doctor habilitat în filologie, șefa catedrei Limba și Literatura Rusă. Perimetrul de cercetare științifică a doamnei Larisa Bortă cuprinde următoarele probleme: stilistică lingvistică și stilistică literară, analiza textului literar, lingvoculturologie, retorică. A publicat peste 110 lucrări. Posedă talent pedagogic, aptitudini organizatorice excepționale.

Alexandru ABRAMCIUC: in memoriam (*Personalități universitare bălțene*) – doctor în științe tehnice, autor a mai bine de 125 de lucrări științifice și 16 brevete de invenții. S-a dus din viață în pragul susținerii tezei de doctor habilitat cu titlu „Bazele științifice și tehnice de dirificare a suprafeței metalice filosind metoda alierii prin scînteie electrică cu materiale compacte și cu pulberi”. A fost un om cu distinse calități umane, un specialist de forță în domeniul tehnicii.

Boris BOINCEAN (*Personalități universitare bălțene*) – doctor habilitat în științe agricole, personalitate înzestrată cu multiple calități native, este considerat unul din pionierii agriculturii ecologice din țară care promovează în cercetările sale, începând cu anii 80 ai sec. XX, ideea agriculturii durabile. Format în una din cele mai prestigioase instituții de învățământ – Academia Agricolă „K. A. Timireazev” din or. Moscova, Rusia, i-a avut ca mentori pe renumiții savanți, academicieni: A. M. Lîcov, B. A. Dospheov, A. I. Puponin, A. M. Tulicov, profesori de la care a învățat să simtă energia cuvîntului, profunzimea gândurilor și dragostea pentru munca de cercetare științifică. Împreună cu colegi din SUA, Japonia, Franța, Marea Britanie, Germania, Rusia, Polonia, Cehia și alte țări, dr. Boris Boincean a realizat și continuă să realizeze cercetări în domeniul agriculturii ecologice. Despre rezultatele investigațiilor și realizărilor sale autorul a vorbit în repetate rînduri la diverse foruri științifice atît în republică cît și departe de hotarele ei. A publicat peste 300 lucrări în domeniu.

În seria *Universitari bălțeni* pînă la moment au ieșit de sub tipar 3 biobibliografii.

Lidia STUPACENCO (2005), doctor în pedagogie, decanul facultății Pedagogie și Psihologie (1994-2006), autor al unor importante proiecte de colaborare cu centre universitare din alte țări, cercetătoare cu contribuții recunoscute în domeniul pedagogiei, pedagog de vocație.

Biobibliografia **Vladimir BABII** (2003) a fost întocmită la un eveniment de succes profesional: 30 de ani de activitate pedagogică ; ed. a 2-a (2009) a doctorului în pedagogie, profesorul Facultății Muzică și Pedagogie Muzicală Vladimir Babii, autor a mai multor publicații științifice, ultimele din ele fiind monografiile *Studiu de organologie* (Bălți, 2003) și *Eficiența educației muzical-artistice* (Ch., 2005). Aproape 40 de ani profesorul Vladimir Babii își aduce contribuții valoroase la formarea învățătorilor de muzică și la augmentarea muncii de cercetare științifică la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, afirmîndu-se ca un profesionist polivalent, manager meticulos, creativ, promotor neobosit al noilor idei muzical educaționale, cercetător de anvergură.

Elena DRAGAN (2008), doctor în științe filologice, s-a impus deopotrivă atît în domeniul științific cît și în cel de manager. Dimensiunea sa de cercetător, recunoscută de oamenii de știință, de colegi și discipoli, a fost absorbită o perioadă de timp, cu precădere, de funcția responsabilă pe care a onorat-o, venind la timona emblematicii Facultăți Limbi și Literaturi Străine din anul 2006-2011. Exigentă cu sine, cu colegii și subalternii, aparent severă, dar de o mare căldură umană, repede detectabilă și întotdeauna confirmată, dna Elena Dragan este de o modestie cuceritoare.

Seria *Promotori ai culturii* include o biobibliografie și este consacrată lui **Iulius POPA** (2005), corespondentul hebdomadărului „Literatura și arta”,

cunoscut bibliofil, eminescolog, cel mai mare colecționar de medalii și monede cu chipul poetului, prieten sadea al bibliotecii noastre, „fire pasională, sensibilă, receptivă, onestă”. Expozițiile de cărți din colecția lui I. Popa prezentate în biblioteca Universității, vor ocupa un loc de cinste în lanul amintirilor multor cititori.

În seria *Scriptori universitari bălțeni* a ieșit de sub tipar biobibliografia **Maria ȘLEAHTIȚCHI** (2005), doctor în filologie, decanul Facultății Filologie (2000-2010), critic literar, poetă. Este autoare a mai multor volume de poezie, proză, dramaturgie, eseuri, studii pe teme variate; promotor al valorilor naționale și universale autentice; antologator, precum și un filolog mereu sedusă de carte, de rosturile ei legale. Este un excelent formator, stimulând studenții în demersurile lor spre instruire și cercetare.

Alexandru BUDIȘTEANU: Omagiu la 80 de ani apărută în colecția *Doctor Honoris Causa*.

În ampla galerie a personalităților proeminente bălțene un loc de cinste îi revine Dlui dr. arhitect Alexandru Budișteanu, fost elev al Liceului de băieți „Ion Creangă” (1938-1944) din Bălți, cunoscut în spațiul românesc (și nu numai) prin multe fapte demne de urmat care îi fac cinste: reînființarea Liceului Teoretic „Ion Creangă” (1995), instituind și un premiu, *Premiul Alexandru Budișteanu* pentru cei mai buni absolvenți ai anului de studiu, sprijină înființarea muzeu-lui „Memoria Neamului” de la Chișinău (2002), este reanimator și susținător al revistei *Crenguța* (2006)...

Biobibliografia este o lucrare complexă, cu text în limba română și engleză, despre viața și activitatea unui Om cu caracter puternic care s-a remarcat prin viziune și competență, prin continuitate și rigoare, prin încredere și generozitate, îndemnat de gânduri nobile și mare dragoste față de neam.

Traducerile conținutului biobibliografiilor în limbile de circulație extinsă: engleză, franceză, germană, rusă fac posibilă difuzarea lor în biblioteci din lumea întreagă și în consecință sporirea prestigiului bibliotecii, universității, urbei și țării.

Biobibliografiile enumerate au fost apreciate la justa lor valoare, deținând locuri de cinste la concursul organizat de Asociația Bibliotecarilor din Moldova *Cele mai bune biobibliografii* – 2003-2011.

Aniversările de 60 și 65 de ani de la instituirea Universității și Bibliotecii Științifice au fost celebrate cu un nou set de bibliografii. În anul 2005 (60 de ani ai Universității) apare o lucrare de amploare **Universitari bălțeni: dicționar biobibliografic** cu informație despre mai bine de 300 de cadre didactice universitare și salariați ai Bibliotecii care promovează cursul de *Cultură a informației*. Informațiile despre fiecare persoană cuprind: nume, prenume, data și locul nașterii, studii, posturi științifico-didactice, lucrări publicate, stagii științifice,

participări la foruri științifice, cunoașterea limbilor străine, distincții, personalia. Are traducere în limba engleză.

Aniversarea de 65 de ani ai Universității (2010) este întâmpinată cu bibliografia **Universitatea de Stat „Alec Russo” – 65 ani de instruire și cercetare în Nordul Moldovei** (colecția *Bibliographia Universitas* - instrument util pentru oricine care dorește să se informeze despre documentele care au văzut lumina zilei mai bine de șase decenii și reflectă itinerarul de constituire a instituției superioare bălțene după 1945 încoace. Este o bibliografie selectivă cu circa 1900 înregistrări bibliografice care scot în prim plan realizările didactice, de cercetare științifică, cultural-sportive ale Universității. În capitole separate este reprezentată activitatea Bibliotecii Științifice, a Liceului Teoretic și Colegiului Pedagogic – structuri ale Universității. Descrierea documentelor este efectuată în conformitate cu standardele de biblioteconomie în vigoare.

Realizările de 6,5 decenii ale Bibliotecii Științifice sînt consemnate în bibliografiile: **Biblioteca și bibliotecarii universitari din Bălți**, care a văzut lumina zilei în colecția aniversară *Biblioteca Științifică-65*, inaugurată cu prilejul a 65 ani de la Fundarea Bibliotecii și a Universității. Volumul prezintă 1083 înregistrări bibliografice privind activitatea editorială a Bibliotecii, contribuțiile științifice și bibliografice ale Bibliotecii și Bibliotecarului reflectate în presă și în Internet pe perioada anilor 1945-2010. Lucrarea este structurată în mai multe capitole: *Studii instituționale (culegeri, seriale, rapoarte)*, *Bibliografii*, *Biobibliografii*, *Webliografii*, *Lucrări de referințe*, *Documente de transfer tehnologic*, *Lucrări didactice*, *Articole*, *Comunicări*, *Referințe despre Bibliotecă și Bibliotecari*. Fiecare capitol respectă ordinea cronologică iar în interior cea alfabetică. Lucrările expuse on-line sînt însoțite de adresele electronice. Deține indexuri de nume, titluri, adrese electronice, de seriale, de colecții. Prezenta bibliografie este o contribuție valoroasă care pune în lumină performanțele Bibliotecii și importanța ei în comunitatea profesională și universitară.

Bibliotecarii universitari bălțeni: dicționar (*Biblioteca Științifică - 65*).

Dicționarul Bibliotecarii universitari bălțeni poate fi considerat la a doua ediție, dacă vom recunoaște unul din capitolele monografiei Biblioteca universitară bălțeană la 60 de ani, în calitate de primă experiență de acest fel. Lucrarea cuprinde informații relevante despre realizările și performanțele de azi ale personalului Bibliotecii: manageri, bibliotecari, redactori, informaticieni.

Dicționarul biobibliografic **Doctori Honoris Causa** (colecția *Doctori Honoris Causa*) a fost menționat cu Premiul ABRM pentru originalitate. Informează cititorul despre ceremonialele desfășurate la Universitatea bălțeană cu prilejul decernării titlului onorific Doctor Honoris Causa mai multor persoane distinse, cu merite deosebite, din țară și de peste hotare, din 1998

încoace. În dicționar sînt expuse: laudatio, alocuțiunile de investitură rostite de Doctorii Honoris Causa ai USB. Textele sînt aranjate în ordinea cronologică a promovării manifestărilor și însoțite de imagini fotografice ale protagoniștilor. Răsfoind filele dicționarului, cititorul va găsi exemple de biografii trăite cu fidelitate și devotament.

În această succintă încercare de conturare a cercetării bibliografice la Universitatea „Alec Russo” prezentăm și spusele lui Ion Șpac, renumit bibliograf cu merite deosebite în domeniul bibliografiei naționale, care referindu-se la produsul bibliologic al bibliotecilor universitare din RM (printre care este prezentă și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți) care menționează că bibliografiile editate de bibliotecile universitare trebuie consultate, apreciate și puse în circuitul științific: „*Producția științifică constituie un segment deosebit în procesul de informare a maselor, științei, dar, concomitent, și un index, un aport de participare a fiecăreia la perfecționarea domeniului informațional republican*”.

La fine menționăm că prin aceste lucrări Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” își aduce frumoasa sa contribuție la selectarea și înveșnicirea unor certe valori spirituale care, sperăm, vor dăinui peste timp, îmbogățind tezaurul național.

Referințe bibliografice:

1. HULBAN, Horia. *Tehnica cercetării științifice*. Iași: Ed. Graphix, 1994. 187 p.
2. MADAN, Ion. Bibliografia constituie un prestigios domeniu de activitate științifică și practică. In: *Magazin Bibliologic*. 2005, nr. 3-4, p. 11.
3. MELNIC, Boris. *Învățământul universitar - generator al progresului și dezvoltării durabile a Republicii Moldova*. Ch. : CE USM, 2003. 63 p.
4. MOSCALENCO, Sveatoslav. Știința nu poate exista fără bibliotecă. In: *Biblioteca Academică 1928-2003 (istoric, evoluție, personalități)*. Ch., 2003, pp. 170-173.
5. RABINOVSKI, Carl; Ilarion MATCOVSKI. Universitatea „Alec Russo” din Bălți: Semicentener. In: *Rev. de lingvistică și știință-literară*. 1996, nr. 1, pp. 126-127.
6. STOICA, Ion. Bibliografia ca operă. In: *Biblioteca*. 2005, nr. 10, p. 289.
7. ȘPAC, Ion. *Cartea în vîltoarea vieții*. Ch.: Foxtrot, 2012, p. 9.